

5.1A Распоред предмета по семестрима и годинама студија за мастер академске студије (МАС)

Р.б р.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Тип предмета	Статус предмета	Активна настава				Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН	СИР		
	МП101	Методологија права	1	ТМ	О	3	2				8
	МП102	Правне вредности	1	ТМ	О	3	2				8
	МП103а	Изборни системи	1	НС	ИБ1	2	2				7
	МП103б	Људска права и њихова заштита	1	СА	ИБ1	2	2				7
	МП104	Политичке и правне теорије	1	ТМ	О	3	2				8
	МП201а	Мањинска права и слободе	2	НС	ИБ2	2	2				7
	МП201б	Право локалне самоуправе	2	НС	ИБ2	2	2				7
	МП202а	Теорија јавне администрације	2	АО	ИБ3	2	2				7
	МП202б	Биоетика и право	2	НС	ИБ3	2	2				7
	МП203	Стручна пракса	2	СА	О	0	0			6	3
	МП204	Мастер рад	2		О				13	8	12
Укупно часова (предавања+вежбе,ДОН,СИР,остали часови) и ЕСПБ на години						15	12		13	14	60
Укупно часова активне наставе на години						40					
Укупно часова активне наставе, остали часови и бодова за све године студија						40					

Студијски програм : ПРАВО мастер академске студије
Назив предмета: МЕТОДОЛОГИЈА ПРАВА
Наставник/наставници: проф. др Душка М. Франета и проф. др Сања В. Ђурђић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 8
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је упознавање студената са идејом науке и научног истраживања и њиховим најважнијим својствима, основним карактеристикама друштвено-хуманистичких наука и важнијим приступима и техникама у области права. Предмет оспособљава студенте за самосталну израду научног рада и обучава их у вештинама писања научног рада. Студенти се такође упознају са етичким аспектима истраживања и објављивања.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Савладавањем предвиђеног програма (теоријске и практичне наставе) од студената се очекује да знају да самостално саставе нацрт истраживачког пројекта, да идентификују фазе и методе истраживања, да поставе јасне и изводиве циљеве пројекта, динамику реализације научно-истраживачког пројекта, да знају да се сналазе у прикупљању и критичкој анализи стручне литературе и нормативне грађе, да добро владају правилима писања научног рада и цитирања, да умеју да јасно, разумљиво и у датим временским оквирима презентују резултате научно-истраживачког рада, као и да умеју да препознају и тумаче значајна морална начела истраживања и објављивања.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шта је наука? Шта је теорија? Логика, епистемологија, гносеологија и методологија. Разлика природних и друштвено-хуманистичких (духовних) наука. Врсте научног истраживања. Ток истраживачког поступка: избор теме, прикупљање литературе, формулисање хипотезе, избор приступа и техника и нацрт плана истраживања, спровођење истраживања, тумачење и критичка анализа, објављивање). Истраживачки приступи и технике. Плурализам метода. Логички методи. Нормативистички приступ. Херменеутички приступ. Упоредно-правни приступ. Аксиолошки приступ. Анализа дискурса и генеалогички приступ. Квантитативни методи. Емпиријска истраживања и право. 2. Тумачење и право. Херменеутика као приступ праву и метод права. Врсте тумачења: језичко, систематско, историјско и циљно. 3. Вештина писања научног рада: Структурирање рада; Апстракт; Увод, анализа и закључак; Литература. Системи цитирања. Од прве верзије до објављеног рада: врсте научних радова и научних публикација; Поступак рецензирања рада. Презентовање рада. 4. Етички аспекти истраживања и објављивања. Значајни кодекси и морални начела. Типични начини повреде моралних начела истраживања и објављивања <p><i>Практична настава</i></p> <p>Коришћење различитих база података. Израда и презентовање семинарског рада. Препознавање плагијата. Анализа добрих и лоших примера радова.</p>
<p>Обавезна литература</p> <p>Куба, Ј. и Кокинг, Ц. (2003) Методологија израде научног текста. Подгорица: СИД.</p> <p>Лукић, Р. (1995) Методологија права. Београд: БИГЗ.</p> <p>Израел, М. и Хеј, И. (2012) Етика истраживања у друштвеним наукама. Београд: Службени гласник.</p>

Vibhute, K. i Aynalem, F. (2009) Legal Research Methods. [online] Dostupno na: <https://chilot.files.wordpress.com/2011/06/legal-research-methods.pdf> [15.3.2020.]

Шира литература

Bryman, A. (2001) Social Research Methods. Oxford: Oxford University Press.

De Vaus, C. (1991) Research Design in Social Research. London: SAGE.

Вуковић, М. и Живковић, Ж. (2005) Методологија научно-истраживачког рада. Београд: Графојиг.

Гадамер, Ханс-Георг (2011) Истина и метода. Београд: Федон.

Ноеке, М. (2011) Methodologies of Legal Research. Hart Publishing.

Умберто, Е. (2000) Како се пише дипломски рад. Београд: Народна књига.

Шушњић Ђ. (1999) Методологија. Београд: Чигоја.

Број часова активне наставе:
75

Теоријска настава: 45

Практична настава: 30

Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, индивидуалне консултације, интерактивна настава, пројектовање нацрта истраживања; рад у малим групама, презентација нацрта истраживања.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	Одбрана семинарског рада	40
Израда нацрта истраживања	10	Усмени испит	40

Студијски програм: ПРАВО
Назив предмета: ПРАВНЕ ВРЕДНОСТИ
Наставник: Проф. др Душка Франета
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 8
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је да се студенти упознају са аксиолошким начином промишљања права. Студенти ће се упознати са значењем, односима и значајем различитих правних вредности, њиховим уобичајеним тумачењима и начином на који су оне заштићене правом. Студенти ће такође стећи знања о различитим начинима разумевања појединих правних вредности.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Савладавањем предмета студенти ће стећи знања потребна за самосталну аксиолошку анализу права и биће оспособљени за критичко читање прописа и одговарајуће литературе. Уједно, код студената ће бити појачана свест о томе да право није само техника него да је дубоко сједињено с вредностима.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Појам, врсте и природа вредности. Правне и моралне вредности. Појам правне вредности. Правда (рана схватања правде; дистрибутивна и комутативна правда; правда и правичност; ретрибутивна и ресторативна правда; социјална правда; глобална правда) Мир (рат, сукоб и насиље; физичко, психичко и вербално насиље; мир као хармонија; мир као одсуство насиља; „склапање мира“; границе толеранције; пацифизам и право). Слобода (детерминизам и индетерминизам; слобода воље и самовоља; позитивно и негативно схватање слободе; предуслови слободе; основне слободе и права). Људско достојанство (људско достојанство у филозофији; људско достојанство у праву). Корист (егоизам, утилитаризам, економска анализа права). Правна сигурност (јавност, транспарентност и јасност правних норми; забрана ретроактивне приме; <i>ne bis in idem</i>; <i>nullum crimen, nulla poena sine lege</i>). Интегритет (интегритет као лична врлина и као својство правног поретка; Дворкиново схватање интегритета).</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Анализа, тумачење и дискутовање одломака из изворне литературе.</p>
<p>Литература</p> <p>Аристотел (1988) Никомахова етика. Загреб: Глобус.</p> <p>Dworkin, R. (2011) Justice for Hedgehogs. Cambridge MA: Harvard University Press.</p> <p>Франета, Д. (2015) Људско достојанство као правна вредност. Београд: Правни факултет Универзитета у Београду.</p> <p>Хефе, О. (2008) Правда. Филозофски увод. Нови Сад: Академска књига.</p> <p>Хегел, Г. В. Ф. (1989) Основне црте филозофије права. Сарајево: Веселин Маслеша.</p> <p>Хелер, А. (1981) Вредности и потребе. Београд: Нолит.</p> <p>Кант, И. (1993) Метафизика морала. Сремски Карловци: ИКЗС.</p> <p>Кант, И. (1974) Ум и слобода. Београд: Идеје.</p> <p>Келзен, Х. (1998) Шта је правда? Четири огледа. Београд: Филип Вишњић.</p> <p>Лукић, Р. (1992) Систем филозофије права. Београд: Савремена администрација.</p> <p>Платон (1983) Држава. Београд: БИГЗ.</p> <p>Радбрух, Г. (2006) Филозофија права. Београд: Правни факултет Универзитета у Београду.</p> <p>Ролс, Џ. (1998) Теорија правде. Београд: Службени гласник.</p> <p>Розен, М. (2015) Достојанство. Београд: Слио.</p> <p>Волзер, М. (2000) Подручја правде. Београд: Филип Вишњић.</p>

Број часова активне наставе: 75	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30	
Методe извођења наставe: Предавања, консултације, презентације семинарских радова, дебате, анализа случајева.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава, презентације		усмени испит	60
Колоквијуми	10	семинарски рад	20

Студијски програм: ПРАВО - мастер академске студије			
Назив предмета: ИЗБОРНИ СИСТЕМИ			
Наставник: Доц. др Радивоје З. Јововић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Студенти кроз различите теоријске приступе изборима проучавају различите елементе изборног система, као и политичке последице које изборни систем производи у осталим подсистемима, нарочито партијском и парламентарном. Анализира се бирачко право; положај и улога изборних субјеката – бирача и партија; поступци гласања, кандидовања, формуле транспонована гласова у мандате; положај, функције и улога изборне администрације; позиција медија у изборном процесу и заштита изборног права. Упоредно ће се изучавати основни типови и подтипови изборних система, са аналитичким акцентом на нивоима власти (државе, федералне јединице, различите регије) који их примењују и политичким последицама које ови системи, односно њима припадајући изборни институти, производе.			
Исход предмета			
- способност спровођења анализе, синтезе и прогнозе деловања елемената и модела изборног система, као и темељно познавање политичких последица које продукују изборни системи, - разумевање односа деловања изборних система са партијским системом, - усвајање и примена вештина и знања у организовању и спровођењу контроле изборног процеса.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава: Бирачко право – генеза и појам бирачког права, улога изборних субјеката; Поступци кандидовања, гласања и спровођења изборног процеса; Изборни систем – појам, улога и функције; Класификације и елементи изборног система; Већински изборни системи – једнокружни избори (САД, Велика Британија); Већински изборни системи – двокружни избори, систем алтернативног гласања (Француска, Аустралија); Пропорционални изборни системи; Екстремни пропорционални изборни системи (Вајмарска Немачка, Израел, Холандија); Персонализовани пропорционални системи (Немачка, Нови Зеланд); Мешовити изборни системи – сегментирани (рововски) и компензацијски системи (Јапан, Мексико); „Некласични“ већински системи – систем појединачног непреносивог гласа, биноминални и премијски системи – систем појединачног преносивог гласа (Ирска); Изборни системи посткомунистичких држава; Облици манипулација у изборном одлучивању – полукомпетитивни системи; Изборне реформе и институционални дизајн.</i>			
<i>Практична настава: Вежбе, симулација тока и резултата изборних радњи.</i>			
Литература			
а) <i>основна:</i> Јовановић, М. (2004), <i>Изборни системи посткомунистичких држава</i> , Службени лист СЦГ, ИПС, ФПН, Београд; Јовановић, М. (2006), <i>Обликовање изборне демократије</i> , Службени лист СЦГ, ИПС, Београд; Касаповић, М. (2003), <i>Изборни лексикон</i> , Политичка култура, Загреб. Пајванчић, М. (1999), <i>Изборно право</i> , Нови Сад.			
б) <i>допунска:</i> Нолен, Д. (1992), <i>Изборно право и страначки систем</i> , Школска књига, Загреб; Сартори, Ђ. (2003), <i>Упоредни уставни инжењеринг</i> , Филип Вишњић, Београд; Васовић В., Гоати В. (1993), <i>Избори и изборни системи</i> , Радничка штампа, Београд; Маринковић Т. (2002), <i>Изборни системи држава Европске уније</i> , ЦЕСИД, Београд; Gallagher, M., Mitchell, P. (2005), <i>The Politics of Electoral Systems</i> , Oxford University Press; Shugart, M., Wattenberg, M. (2001), <i>Mixed-Member Electoral Systems: The Best of Both Worlds?</i> , Oxford University Press; Renwick, A. (2010), <i>The Politics of Electoral Reform: Changing the Rules of Democracy</i> , Cambridge University Press.			
Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе			
Монолошка и дијалoшка метода, анализа и тумачење друштвених догађаја, дебата, тестови знања, есеји, индивидуалне консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
присуство часовима	10	усмени испит	50

колоквијум-и	20	.....	
есеј-и	10		

Студијски програм : ПРАВО мастер академске студије
Назив предмета: ЉУДСКА ПРАВА И ЊИХОВА ЗАШТИТА
Наставник/наставници: проф. др Петар Теофиловић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 7
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Основни циљ: да студенти које занима област људских права стекну продубљена знања о непосредној уставносудској заштити људских права, начелима на којима заштита почива, субјектима који имају активну легитимацију, уставној жалби, условима под којима се може користити, поступку одлучивања о заштити људских права пред Уставним судом, о карактеристикама, функцијама и начину рада омбудсмана, независне институције којој се у савременим условима поверава вршење контроле над радом органа управе и других носилаца јавних овлашћења ради заштите и унапређења људских права. Секундарни циљ предмета је развијање осетљивости студената за уочавање спорних питања људских права.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Савладавањем предвиђеног програма (теоријске и практичне наставе) студенти треба да досегну такав ниво знања који им омогућава да самостално критички разматрају широк круг питања из области људских права и самостално предузимају оригинално истраживање користећи адекватну литературу и методологију.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Основна људска права (појам, врсте, правна природа, статус, уставна држава и основна права; утуживост); Принципи заштите (примат међународног над унутрашњим правом; непосредно уставно гарантовање људских права; уређивање заштите људских права у уставу; непосредна примена устава; непосредна уставно-правна заштита; Облици заштите (индиректна, непосредна); Инструменти заштите (уставна жалба); Поступци (поступак по уставној жалби); Појам и функције омбудсмана; Настанак и развој институције; Модели омбудсмана; Поделе омбудсмана; Омбудсман као контролор администрације, као заштитник људских права, и „мешовити“ омбудсман; Општи и специјални (тематски) омбудсмани; Парламентарни и „влади“ омбудсмани; Уставни, „законски“ и „подзаконски“ омбудсмани; Наднационални, национални, регионални, локални омбудсмани; „Приватни“ и „јавни“ омбудсмани; Главни принципи деловања омбудсмана; Специфичности институције; Независност омбудсмана; Законитост, целисходност, правичност; Положај и улога (функције) омбудсмана у правном систему; Однос омбудсмана са другим органима државне власти; Узајамни односи омбудсмана исте државе; Однос омбудсмана и других независних контролних институција; Фазе поступка пред омбудсманом; Услови за подношење представке омбудсману и основи за одбацивање представки; Поступак мирног решавања спорова (медијација); Истражна овлашћења омбудсмана; Исход поступка омбудсмана и његова овлашћења у случају налаза о кршењу људских права; Акти омбудсмана и њихова правна природа; Друга овлашћења омбудсмана; Покрајински омбудсман; Заштитник грађана РС; Локални омбудсмани у РС; Положај и реални допринос омбудсмана у Србији.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Анализа одлука уставног суда. Презентовање спорних уставно правних питања у вези са конкретним предметом. Анализа случајева из праксе омбудсмана (домаће и упоредне); Писање поднесака омбудсману; Састављање једног мишљења/препоруке омбудсмана.</p>

Посета институцији Покрајинског омбудсмана.

Литература

Стојановић Д., Основна права човека: људска права и слободе у уставима европских држава, Институт за правна и друштвена истраживања Правног факултета, Ниш, 1989.

Пајванчић М., Уставна заштита људских права, Центар за издавачку делатност – Правни факултет у Новом Саду, 2011.

Лилић С., Миленковић Д., Ковачевић-Вучо Б., Омбудсман, Београд, 2002.

Шира литература:

Ненадић Б., *О јемствима независности уставних судова*, Београд: Службени гласник, 2012.

Ђурић В., Уставна жалба, Београдски центар за људска права, Београд, 2000.

Радиновић Д.: Омбудсман и извршна власт, Београд, 2001.

Поповић Д., Европско право људских права, Службени гласник, Београд, 2012.

Бургентал Т., Међународна људска права у сажетом облику, Београд, 1997.

Ван Дијк и Ван Хоф, Теорија и пракса Европске конвенције о људским правима, Сарајево, 2001.

Rehman J., *International Human Rights Law*, Pearson, 2nd, 2010.

Теофиловић П.: *Однос омбудсмана и других државних органа у свету, и положај Покрајинског омбудсмана у АП Војводини*, Билтен Друштва судија Србије, стр. 39-54, Београд, 2006.

Теофиловић П.: *Независност парламентарних омбудсмана – упоредни преглед*, Гласник Адвокатске коморе Војводине, бр. 7-8/2010, год.LXXXII, књига 70, стр.309-339, Нови Сад

Теофиловић П.: *Локални омбудсмани у Србији - Анализа са препорукама за правилно устројавање и деловање локалних омбудсмана у Србији*, у: САВЕТ ЗА МЕЂУНАЦИОНАЛНЕ ОДНОСЕ И ЛОКАЛНИ ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА У МУЛТИЕТНИЧКИМ СРЕДИНАМА, Зборник радова (уредник Петар Теофиловић), стр. 26-51, (Центар за истраживање етничитета), Београд, 2011.

Теофиловић П.: *Проблеми у раду Покрајинског омбудсмана*, у: ОМБУДСМАН – ВОДИЧ ЗА УСВАЈАЊЕ ФУНКЦИОНАЛНОГ ЗАКОНА, Центар за развој Србије, стр.33-51, Београд, 2005.

Теофиловић П.: *Потреба и улога омбудсмана за заштиту права детета*, у: МРЕЖА ОМБУДСМАНА ЗА ДЕЦУ У ЈУГОИСТОЧНОЈ ЕВРОПИ (Зборник радова са међународне конференције, Нови Сад, 19-20. октобар 2006.), стр.8-13, Нови Сад, 2006.

Теофиловић П.: *Покрајински омбудсман и сузбијање дискриминације жена*, у ОМБУДСМАН ПРОТИВ ДВОСТРУКЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ ЖЕНА (Зборник радова и презентација са Међународне конференције, Нови Сад, 15-16. нов. 2006), стр.5-12., Нови Сад, 2006.

Годишњи извештаји Покрајинског омбудсмана и Заштитника грађана РС

Прописи:

1. Устав РС
2. Покрајинска скупштинска Одлука о Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману
3. Закон о заштитнику грађана

Број часова активне наставе
60

Теоријска настава: 30

Практична настава: 30

Методe извођења наставе

Активно учешће студената током предавања и вежби, кроз дискусије, презентације, постављање питања, обрађивање дела градива од стране самих студената, дискусија и дебата, презентација и анализа семинарских радова, тестови, рад у малим групама, писмене вежбе, решавање хипотетичких случајева, проналажење и анализа извора.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	<i>50</i>
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и			

Студијски програм : ПРАВО
Врста и ниво студија: мастер академске студије
Назив предмета: ПОЛИТИЧКЕ И ПРАВНЕ ТЕОРИЈЕ
Наставник: Проф. др Сања Ђурђић и доц. др Радивоје Јововић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 8
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је упознање студената са класичним и савременим политичким и правним теоријама. Курс је конципиран као приказ најосновнијих политичких и правних теорија. Презентовале се најрелевантније топице у распону од античког доба, средњовековног периода, ренесанских политичких теорија, те модерних и савремених политичких и правних теорија. Студенти ће бити у стању да разумеју историјски, филозофски, политички и друштвени контекст те основне претпоставке у конструкцији људских идеја које су утицале на друштвену стварност тј. на класичне и савремене токове развоја политичке и правне мисли.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Од студента се очекује да на критички начин поима, разуме и валоризује најрелевантније концепције у политичкој мисли и са њом повезаним правним схватањима и да на компаративно критички начин изгради компетенције за контекстуализацију, континуитет и дисконтинуитет људских идеја, релевантних теоријских традиција и идеолошких перспектива, укључујући и оне најновије, које се развијају под утицајима глобализације, постмодернизма и савременог развоја културе људских права, као што су феминистичка и еколошка политичка теорија, савремена републиканска теорија и теорија цивилног друштва, теорија правде, теорија мултикултурализма.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Увод - Историја политичке филозофије и савремене политичке теорије; Политичка филозофија Старе Грчке (Платонова и Аристотелова политичка мисао, Политичка филозофија у доба хеленизма); Право и политичка филозофија у Старом Риму; Средњовековна политичка филозофија; Ренесанса, реформација; Нововековна теорија природног права и друштвеног уговора; Просветитељство; Либерална политичка теорија (Класични либерализам, Политички (социјални) либерализам, Либертаријанизам и неолиберализам); Конзервативна политичка теорија (Традиционални органски конзервативизам, Демохришћанска политичка традиција, Индивидуалистички (либертаријански) конзервативизам, Неоконзервативизам и Нова десница); Социјалистичка политичка мисао (Анархизам, Марксизам, Комунизам: лењинистичке концепције и „стаљинизам“, Социјалдемократске концепције и социјална држава); Теорије демократије (Класичне либерално-демократске теорије, Класичне теорије директне демократије, Савремене теорије демократије); Елитистичке теорије (Конзервативне теорије елите, Либерално-демократске теорије елите, Критичка теорија елите); Тоталитаризам (Концепције у политичкој доктрини фашизма и нацизма, Основне концепције и карактеристике стаљинизма, Теорије о тоталитаризму); Теорије правде (Џон Ролс, Роналд Дворкин, Јозеф Раз, Амарта Сен, Томас Скенлон); Феминистичка теорија; Мултикултурализам; Теорије глобализације; Теорија цивилног друштва; Постмодерне политичке теорије; Савремени републиканизам.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Анализа ставова политичких и правних теоретичара; разматрање актуелних питања савремене политичке и правне теорије; израда семинарских радова и специјалистичких тема, дискусије о важним правно-теоријским питањима.</p>

Обавезна литература

Вујадиновић, Д., Политичке и правне теорије, Правни факултет у Београду, Београд 1996.;
Павићевић Вукашиновић, Г. Политичке теорије и стварање западног модерног друштва, Досије,
Београд, 2006.

Шира литература:

Бери Н., Увод у модерну политичку теорију, Београд 2007; Валентини, Ф., Модерна политичка мисао, Загреб 1982; Киш Ј., Савремена политичка филозофија, Београд 1990; Становчић, В., Политичка теорија, Београд 2006; Хејвуд Е., Политичке идеологије, Београд 2005; Ролс Џ., Политички либерализам, Филип Вишњић, Београд 1998; Фон Бајме, К., Сувремене политичке теорије, Стварност, Загреб 1977; Кимлика, В., Савремена политичка филозофија, Београд 2009; Свифт, А., Политичка филозофија, Београд, 2008; Равлић, С., Свјетови идеологије, Загреб/Подгорица 2013; Вујачић, И., Политичка теорија, Београд 2002; Бобио, Н., Либерализам и демократија, Београд 1995; Матић, М. и Подунавац, М., Политички систем: теорије и принципи, Београд 2007; Schwarzmantel, J., Doba ideologije: političke ideologije od Američke revolucije do postmodernih vremena, Zagreb 2005; Patterson D., A Companion to Philosophy of Law and Legal Theory, Blackwell Publishing, London, 2003.

Број часова активне наставе: 75

Теоријска настава: 45

Практична настава: 30

Методe извођења наставе

Активно учешће студената током предавања и вежби, кроз дискусије, презентације, постављање питања, решавање задатака, обрађивање дела градива од стране самих студената и јавна реализација једног наставног часа или једне теме, дискусија и дебата, самостално решавање постављеног проблема, самостално постављање и решавање проблема, писмене вежбе, часови семинара (презентација и дискусија семинарских радова студената), индивидуалне консултације, анализа и тумачење правних извора, индивидуални, групни и рад у паровима.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и	10	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм : ПРАВО - мастер академске студије			
Назив предмета: МАЊИНСКА ПРАВА И СЛОБОДЕ			
Наставник: Проф. др Душко С. Радосављевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: ЉУДСКА ПРАВА И ЊИХОВА ЗАШТИТА			
Циљ предмета			
<p>СТИЦАЊЕ ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЦЕСА НАСТАНКА, РАЗВОЈА И УСПОСТАВЉАЊА МАЊИНСКЕ ЗАШТИТЕ НА УНИВЕРЗАЛНОМ И РЕГИОНАЛНОМ ПЛАНУ, ПРАВНО ФИЛОЗОФСКОГ УТЕМЕЉЕЊА ПРИЗНАЊА КОЛЕКТИВНИХ ПРАВА, РАЗУМЕВАЊА ЗНАЧАЈА ОВЕ МАТЕРИЈЕ ЗА МУЛТИКУЛТУРАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ. Курс има за циљ да развије критичко правничко резоновање у овој материји и критичку евалуацију домаћег система и његове усклађености са међународним нормама у области мањинских права.</p>			
Исход предмета			
<p>Студенти ће стећи теоријска знања о међународним стандардима и правним решењима у Републици Србији о мањинским правима, једнакости пред законом и забрани сваког вида дискриминације. Успешним овладавањем садржаја овог предмета студенти ће развити способност критичког промишљања о правима мањина, критичке евалуације домаћег система и његове усклађености са међународним стандардима у области мањинских права, степена њиховог остваривања и заштите.</p>			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
<p>Историјат развитка мањинских права у међународном јавном праву; међународни акти универзалног карактера којима се остварује мањинска заштита; европски правни оквир мањинске заштите; политичко-филозофско оправдање мањинских права; мањинска права као индивидуална и колективна права – правно-теоријско утемељење; студија случаја; врсте мањинских права: језичка права, верска и симболичка права; врсте мањинских права : право делотворног политичког учешћа; право на самоопредељење као мањинско право; положај Рома у југоисточној Европи, с посебним освртом на Србију (анализа релевантних међународних и домаћих пресуда); мањинска права у упоредном уставном праву; мањинска права у правном систему Републике Србије; мањинска права и друштвено јединство (с посебним освртом на Републику Србију); анализа праксе међународних надзорних тела у области заштите мањина; дебата.</p>			
<i>Практична настава</i>			
Анализа прописа и праксе државних и локалних органа у домену заштите мањинских права.			
Литература			
<p>М. Јовановић, И. Крстић, <i>Читанка за мањинска права (reader)</i>, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2010; Б. Кривокапић, <i>Мањине у међународном праву</i>, Прометеј, Земун, 2006; М. Jovanovic, <i>Collective rights</i>, Oxford University Press, 2012; К. Shoraka, <i>Human rights and minority rights in the EU</i>, Routledge, 2010; А. Fillips, <i>Multiculturalism without culture</i>, Princeton University Press, 2009; S.May, <i>Language and minority rights: ethnicity, nationalism and politics of language</i>, Routledge 2012.</p>			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методe извођења наставе			
Предавања, вежбе, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	Усмени испт	50
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм : ПРАВО - мастер академске студије			
Назив предмета: ПРАВО ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ			
Наставник: Проф. др Тамаш Т. Корхец			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета је унапређење научних сазнања и теоријских схватања из области локалне самоуправе, разматрањем општих теоријских проблема локалне самоуправе, као и норми и института које уређују делатности, организационе, материјалне, процесне и контролне аспекте обављања делатности локалне самоуправе, као и њене заштите у савременим условима. Циљ је и развијање академских способности за даља истраживања у области права локалне самоуправе, као и овладавање потребним знањима и вештинама за решавање практичних проблема у области права локалне самоуправе.			
Исход предмета			
Савладавањем студијског програма из права локалне самоуправе студент стиче следеће предметноспецифичне компетенције: темељно познавање и разумевање дисциплине права локалне самоуправе; способност решавања проблема уз употребу научних метода и поступака; повезивање основних знања из различитих области и њихова примена; способност праћења савремених достигнућа у области управног права; развој напредних вештина у употреби знања у подручју локалне самоуправе.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
ОПШТЕ ОСНОВЕ И ОБЕЛЕЖЈА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ; Обележја и историјски извор локалне самоуправе; Правни и социјални основ локалне самоуправе; Територијална основа локалне самоуправе; Послови локалне самоуправе; Типови и врсте локалне самоуправе; Питање дефинисања локалне самоуправе; Начело супсидијарности у локалној самоуправи; ЛОКАЛНА САМОУПРАВА КАО ЛОКАЛНИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА; Појам система локалне самоуправе; Организација и органи локалне самоуправе; Однос државних органа и органа локалне самоуправе; Однос локалне самоуправе и локалног становништва; Финансирање локалне самоуправе; Правна заштита локалне самоуправе; ЛОКАЛНА САМОУПРАВА – КОМПАРАТИВНИ УВИД; Локална самоуправа у земљама у транзицији; Локалне самоуправе у неким развијеним земљама; ЕВОЛУЦИЈА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У СРБИЈИ У ПЕРИОДУ 1946-2007. ГОДИНЕ; Локална самоуправа у Србији у периоду 1946-1990; Локална самоуправа у Србији у периоду 1990-2007; СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У СРБИЈИ; Уставне основе локалне самоуправе; Територијална организација Републике Србије; Систем локалне самоуправе; Законско уређивање система локалне самоуправе; Локални избори; Правни положај града Београда; Финансирање локалне самоуправе.			
<i>Практична настава</i>			
Анализа праксе функционисања органа локалне управе, решавање хипотетичких случајева, посета органима локалне самоуправе и непосредан увид у свакодневну делатност.			
Литература			
Станковић Марко, Право локалне самоуправе, Правни факултет Универзитета у Београду, 2018.			
Шира литература:			
Димитријевић Предраг, Вучетић Дејан, Систем локалне самоуправе, Службени гласник, Београд, 2012; Loughlin, John, Kincaid, John, Swenden, Wilfried (Eds.) Routledge Handbook of Regionalism & Federalism. Routledge, 2013; Schmitt, Peter, Well, Lisa Van, Territorial Governance across Europe: Pathways, Practices and Prospects. Routledge, 2015; Pike, Andy, Rodriguez-Pose, Andres, Tomaney, John, Handbook of Local and Regional Development. Routledge, 2010; Thomas T. Odom, Federal Constitutional Law, vol. 3, Lexis Nexis, San Francisco, 2009; Agoston Vilmos, Autonomy: challenge and/or solution, Ferenzy books, Budapest, 1994. Hendriks, Frank, Lidström, Anders, Loughlin, John (Eds.) The Oxford Handbook of Local and Regional Democracy in Europe. Oxford University Press, 2010 ; Craig Paul, Administrative law, Sweet & Maxwell, London, 2008.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методe извођења наставе			
Предавања, вежбе, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	12	писмени испит	

практична настава	8	усмени испт	60
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и			

Студијски програм/студијски програми : ПРАВО - мастер академске студије			
Назив предмета: ТЕОРИЈА ЈАВНЕ АДМИНИСТРАЦИЈЕ			
Наставник: проф. др Душко С. Радосављевић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Циљ овог предмета је да се студенти упознају са теоријама о бирократским и административним системима, те да разумеју њихов утицај на јавну администрацију данашњице, те да се студенти оспособе за промишљање и стручну анализу административно-бирократских послова.			
Исход предмета			
Савладавањем предвиђеног програма (теоријске и практичне наставе) очекује се да студенти познају изворе, владају појмовима и категоријама јавне администрације, познају савремене административне системе, различите теорије и теоретичаре бирократских и административних система, да су оспособљени за промишљање и стручну анализу административно-бирократских послова, те могу да изналазе најбоље методе и поступке реформе администрације, и да поставе приоритете реформи. Такође, након савладавања овог курса, очекује се да се студенти сналазе у прикупљању и критичкој анализи стручне литературе и нормативне грађе.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Уводна и основна питања - појам и задаци јавног управљања (администрације); Облици организације власти; Администрација и финансије; Управљање социјалном државом; Односи у администрацији и координација; Промене метода рада у администрацији; Реформе администрације у транзицији; Развој државног политичког у управног система; Савремени развој управе и управне науке; Од државне управе према јавном сектору; Теорије организованих система; Управа као институција.			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
Анализа позитивних искустава и решења у Европи и свету кроз дискусију и писање есеја, организовање посета и предавања експерата из наведене области, рад на појединачним задацима и пројектима.			
Литература			
Радосављевић Душко, ОСНОВИ ЈАВНЕ УПРАВЕ, Нови Сад, 2010.			
Шира литература:			
Пусић Еуген, УПРАВНА ЗНАНОСТ, Загреб, 1995, Н. Луман, ЛЕГИТИМАЦИЈА КРОЗ ПРОЦЕДУРУ, Загреб, 1992, Д. Радосављевић (прир.), БИРОКРАТИЈА И АДМИНИСТРАЦИЈА, Бања Лука, 2006, Влај Стане, Теорија јавне управе, Факултет за управо, Љубљана, 2006, Пусић Еуген, Наука о управи, Школска књига, Загреб, 1996; Craig Paul, Administrative law, Sweet & Maxwell, London, 2008.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методe извођења наставе			
Активно учешће студената током предавања и вежби, кроз дискусије, презентације, постављање питања, обрађивање дела градива од стране самих студената, дискусија и дебата, презентација и анализа семинарских радова, рад у малим групама, писмене вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и	10	.....	
семинар-и	10		

Студијски програм: ПРАВО
Назив предмета: БИОЕТИКА И ПРАВО
Наставник: Проф. др Душка Франета
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 7
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је да се студенти упознају с основним биоетичким проблемима и правцима њиховог промишљања. Предмет треба да оспособи студенте да сагледају право из перспективе биоетике као и да стекну свест о сједињености биополитике и биоправа. Поред упознавања са типичним биоетичким питањима и дилемама данашњице и различитим приступима њиховог промишљања, студенти ће се упознати с основним биоетичким институцијама и инструментима, као и са познатијим случајевима судске праксе.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Савладавањем предмета студенти ће стећи неопходна знања у вези са темељним појмовима, постојећим дискурсима и дилемама у биоетици, биоправу и биополитици, чиме ће се уједно оспособити за њихово самостално критичко промишљање, оснажиће свест о њиховом значају и сензибилизovati се за нова биоетичка питања. Такође, студенти ће бити оспособљени да самостално и критички приступају постојећој литератури и прописима из области биоетике и биоправа.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Биоетика – настанак, проблеми, појмови, правци. Биоправо – институције и инструменти (институције у Европи, институције у САД, институције глобално; ЕКЉП и ЕСЉП, Конвенција о људским правима и биомедицини из Овиједа, Универзална декларација о људском геному и људским правима УН, Лисабонски споразум, Декларација из Барселоне; познатији случајеви судске праксе). Биополитика – појам биомоћи, настанак клинике и социјалне медицине, експертиза и моћ; здравствена политика; политика менталног здравља; еколошка политика. Почетак човековог живота (појам човека, асистирана репродукција, прекид трудноће, сурогат материнство). Одлучивање за другога – деца, ментално болесни, кома. Живот са деменцијом и достојанство. Еутаназија и палијативна медицина. Затварање у психијатријске установе. Научна истраживања која укључују пословно неспособне или особе ограничене пословне способности. Људско поспешивање – генетички инжењеринг, клонирање, интервенције на мозгу, киборзи. Проблеми дистрибутивне правде. Животна средина – природа и култура; наука, техника, напредак и загађење; будуће генерације; космос. Права животиња. Право на здравље и дистрибутивна правда – квалитет живота, неједнакост и здравље; различити системи донорства; наука, техника, здравље и морал.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Презентовање и дискутовање семинарских радова студената, дебате.</p>
<p>Обавезна литература</p> <p>Делови из:</p> <p>Маринковић, Д. и Ристић, Д. (2019) Моћ над животом. Нови Сад: Mediterran Publishing.</p> <p>Сингер, П. (2000) Практична етика. Београд: Signature.</p> <p>Ринчић, И. (2011) Еуропска биоетика: идеје и институције. Загреб: Пергамена.</p> <p>Шири литература:</p> <p>Франета, Д. и Протопадакис, Е. (2014) Примењена етика. Нови Сад: Mediterran Publishing & Hellenic Society for Ethics.</p> <p>Хорхкајмер, М., Адорно, Т. (1989) Дијалектика просветитељства. Сарајево: Веселин Маслеша.</p> <p>Јонас, Х. (1990) Принцип одговорност. Сарајево: Веселин Маслеша.</p>

<p>Пауновић, М. (2004) Права животиња. Београд: Правни факултет Универзитета у Београду. Пенс, Г. (2007) Класични случајеви из медицинске етике. Београд: Службени гласник Полшек, Д. (2003) Судбина одабраних. Еугенички пројекти у доба генске технологије. Загреб: Артрезор. Ракић, В, Младеновић, И. и Дрезгић Р. (2012) Биоетика. Београд: Службени гласник. Сингер, П. (2004) Увод у етику. Нови Сад: ИКЗС. Жарден, Џ. (2006) Еколошка етика. Београд: Службени гласник.</p>			
Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе: Предавања, консултације, презентације семинарских радова, дебате, анализа случајева.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава, презентације		усмени испит	30
Колоквијуми	10	семинарски рад	50

Студијски програм: ПРАВО- мастер академске студије
Назив предмета: СТРУЧНА ПРАКСА
Наставник: наставник или асистент задужен за организацију стручне праксе - проф. др Сања В. Ђурђић, сарадник практичар Ивана Ђ. Карапанић и сарадник практичар Вељко Т. Милић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ курса је да се наставни процес унапреди одређеним практичним знањима и вештинама које ће студентима бити потребне за будући професионални позив.</p> <p>Курс омогућује студентима да се упознају са обавезама и одговорностима мастер правника на конкретном радном месту, али и са функционисањем појединих институција, да овладају вештином критичког вредновања законодавних решења, вештином тумачења и примене правних норми и да се оспособе за уочавање и решавање конкретних проблема у практичном животу, у пословној и судској пракси.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти стичу знања и вештине које су неопходне за обављање одговорних и уже стручних правничких послова у правосуђу и у органима управе.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Прва фаза: Студент обавља праксу у трајању од 90 сати или 10 радних дана, у зависности од тога где се обавља пракса (суд, адвокатска канцеларија, Јавно тужилаштво, канцеларија јавног извршитеља, орган управе и др.). Студент се упознаје са правним пословима који се обављају на конкретном радном месту, посматра мастер правника у обављању послова, обавља једноставније правне послове предвиђене за то радно место по налогу и под надзором запосленог, поставља питања, захтева објашњења и учествује у изради појединих правних аката.</p> <p>Друга фаза: Студент на часу укратко описује послове на радном месту на коме је обављао праксу. Затим представља један правни акт који је самостално израдио или у чијој је изради учествовао. Студент је дужан да објасни које чињенично стање је било основ за примену права, које норме /материјалноправне и процесноправне/ је применио и да одговори на евентуална питања у вези акта.</p>
Број часова стручне праксе: 90 сати или 6 часова по радној седмици
<p>Методe извођења наставе</p> <p>Интерактивне консултације током трајања стручне праксе са запосленима којима студент помаже у раду и од којих стиче знања и искуства.</p>
<p>Оцена знања (максимални број поена 100)</p> <p>По завршетку стручне праксе студент предаје извештај о раду, у коме је укратко описао на којим пословима је био ангажован. Извештај мора да садржи име и презиме, потпис и контакт телефон запосленог коме је студент помагао, односно с ким је сарађивао. У посебном акту студент предаје потврду о обављеној пракси, у којој је наведено време у коме је обављана пракса са печатом и потписом одговорног лица. (до 50 поена)</p> <p>Писмено и усмено /представљање правног акта који је студент самостално израдио или у чијој је изради учествовао (до 50 поена)</p>

Табела 5.2Б Спецификација завршног рада

Студијски програм: ПРАВО
Врста и ниво студија: мастер академске студије
Број ЕСПБ: 12
Услов: положени сви испити
Циљеви мастер рада Циљ мастер рада је да студент, применом стечених научних знања, способности и академских вештина, спроведе истраживање у ужој научној области и покаже да је оспособљен за самостални истраживачко-стручни рад.
Очекивани исходи Очекује се да кроз израду мастер рада студент успешно критички и аналитички упоређује теоријске ставове и могућност њихове примене у реалном правном и политичком окружењу, компетентно, научно и аргументовано истражује и презентује резултате свог рада, примени научне методе истраживања у оквиру одабране теме мастер рада, истражи релевантну литературу и правне изворе у ужој научној области из које је тема његовог мастер рада.
Општи садржај: Израда нацрта научне замисли. Формулација проблема. Одређивање предмета истраживања. Избор и формулација теме. Хипотетички оквир истраживања. Опште, посебне и појединачне хипотезе. Планирање и организација истраживања. Прикупљање и обрада литературе и правних извора. Прикупљање података. Извори података и класификовање извора података. Сређивање и обрада података. Анализа докумената.
Методе извођења: Примена општенаучних метода и посебних метода у правној науци; емпиријска истраживања у правној науци; оперативне методе прикупљања података и оцена и анализа података.
Оцена (максимални број поена 100) Успешна одбрана мастер рада вреднује се са 12 ЕСПБ бодова, а рад комисија оцењује оценом од 6 до 10.
Број часова активне наставе (СИР) 195